

Business Debate on TV	
Thursday:	19:15 new 22:30
Saturday:	8:15 15:15 18:15
Tuesday:	10:15 21:00 <small>night repeat</small>

“ဒီဗီဘီ စီးပွားရေးဒီဘိတ်” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

ဒီတပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့
 “အာရှဦးလမ်းမကြီးကအခွင့်အလမ်းလားစိန်ခေါ်မှုလား ?” ဖြစ်ပါတယ်။

အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇လွှာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့် ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

မှတ်ချက်ပေးလိုတာ၊ အကြံပေးလိုတာ၊ မေးမြန်းလိုတာရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း
 ဖုန်းနံပါတ် +၉၅၉၄၅၉၈၆၅၉၄၀ နဲ့ debate@dvb.no
 ကိုဆက်သွယ်မေးမြန်းနိုင်ပါတယ်။

အာရှပိုင်းလမ်းမကြီးက အခွင့်အလမ်းလား၊ စိန်ခေါ်မှုလား (ယမင်းမြတ်အေး)

ပြီးခဲ့တဲ့ မေလ ၁၄ ရက်နဲ့ ၁၅ ရက်နေ့တွေမှာ တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတ နိုင်ငံ၊ ပေကျင်းမြို့မှာ ကျင်းပတဲ့ ခေတ်သစ် ပိုးလမ်းမ စီမံကိန်း (One Belt, One Road) နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ညီလာခံကို နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တက်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ အာရှတိုက် အတွင်းက တရုတ်နိုင်ငံကို ဗဟိုပြုပြီး အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံတွေအပါအဝင် ကုန်သွယ်ရေးမှာ အရေးပါလာ မယ့် စီးပွားရေးစင်္ကြံနဲ့ အတူ ၂၁ ရာစု ရေကြောင်းပိုးလမ်းမဖြစ်လာမယ့် ဒီစီမံကိန်းဟာ အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၁ ထရီလီယံနီးပါး (၈၉၀ ဘီလီယံ) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပြီး သွယ်တန်း ဖောက် လုပ်မယ့် စီမံကိန်းလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီစီမံကိန်းဟာ အဝေးပြေးလမ်းမကြီးတွေ၊ ရထားလမ်းတွေ၊ ရေကြောင်းလမ်းတွေ ပါဝင်တဲ့ ခေတ်သစ်ပိုးလမ်းမ ခေါ် အာရှဗဟိုနဲ့ တောင်အာရှ၊ အာဖရိက၊ အရှေ့အလယ်ပိုင်း နဲ့ ဥရောပ ဒေသတွေ ကို ဆက်သွယ်မယ့် ကွန်ယက် တစ်ခုလည်းဖြစ်ပါတယ်။

ဒီစီမံကိန်း အကောင်အထည်ပေါ်လာရင် မြန်မာနိုင်ငံမှာမဖြစ်မနေ အရေးပါလာမယ့် နောက် ထပ်စီမံကိန်း တစ်ခု လည်း ရှိပါတယ်။ အဲဒါကတော့ကျောက်ဖြူ အထူးစီးပွားရေး ဇုန်နဲ့ ရေနက်ဆိပ်ကမ်း စီမံကိန်းဖြစ်ပါတယ်။ စီမံကိန်း ကနေ မြန်မာနိုင်ငံ အတွက် အခွင့်အလမ်းအလမ်းတွေ ဘယ်လောက်ရရှိ လာနိုင်မလဲ။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အခန်းကဏ္ဍက ဒီစီမံကိန်းမှာ ဘယ်လောက်အထိပါဝင်ပတ်သက်နေပါသလဲ။

“နိုင်ငံအတော်များများ ပါဝင်လာပြီဖြစ်တဲ့ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ပိုးလမ်းမနဲ့ ခါးပတ်လမ်းမ စီမံကိန်း တွေမှာ မြန်မာ နိုင်ငံ ကဘယ်လို ပါဝင်လုပ်ဆောင် ပေးနိုင်မယ် ဆိုတာကို လေ့လာနေတယ်” လို့ တရုတ် နိုင်ငံကို ၆ ရက်ကြာ ခရီးသွားရောက်ခဲ့တဲ့ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် ရဲ့ ပြောကြားချက်ကို ကိုးကား ပြီး တရုတ်အစိုးရ သတင်းစာတွေက ရေးသားဖော်ပြကြပါတယ်။ အလှမ်းကျယ် တဲ့ စီမံကိန်းတွေရဲ့ သက် ရောက်မှုကို မြန်မာနိုင်ငံက ဘယ်လို ကိုင်တွယ်မှာ လဲဆိုတာလည်း စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းလှသလိုစိတ် ရှုပ်ထွေးစရာလည်းကောင်းလှပါတယ်။

မဟာဗျူဟာ ရေနက်ဆိပ်ကမ်း

ကျောက်ဖြူရေနက် ဆိပ်ကမ်းဟာ တရုတ်နိုင်ငံအတွက် အရှေ့အလယ်ပိုင်း ဒေသက သယ် ဆောင်လာတဲ့ ရေနံနဲ့ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ပိုက်လမ်းရဲ့ ပင်ပေါက်ဖြစ်နေသလို ရေနံစိမ်းတွေ သိုလှောင်ရာ နေရာတစ်ခု ဖြစ်လာ ပါပြီ။ ဒီအပြင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၀ ဘီလီယံ လောက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမယ့် အထူး စီးပွားရေးဇုန်စီမံကိန်းရဲ့ အစိတ် အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်လာမှာပါ။ အလားတူပဲ အန္တိသမုဒ္ဒရာကိုထိုးဖောက်ပြီး ပင်လယ်ရေကြောင်း ကုန်သွယ် မှုပြုနိုင် မယ့် စီမံကိန်း တစ်ခုဖြစ်သလို မလတ္တာ ရေလက်ကြားကိုဖြတ် စရာမလိုဘဲ လမ်းကြောင်း တစ်ခုလည်းဖြစ်လာမှာဖြစ်ပါတယ်။

တရုတ်က အကောင်အထည်ဖော်နေတဲ့ ဘင်္ဂလားဒေ့(ရှ်)၊ ပါကစ္စတန်၊ သီရိလင်္ကာ၊ ကိုလံဘို ဆိပ်ကမ်းတွေမှာ တရုတ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ တိုးချဲ့ ဖို့ ရည်ရွယ်တဲ့ ပုလဲသွယ် မဟာဗျူဟာ အောင်မြင်စေ မယ့် အထောက်အကူပြု အကြီးစားစီမံကိန်းကြီး တစ်ခု လို့ပြောရင်လည်းမှားမှာမဟုတ်ပါဘူး။ ပုလဲသွယ် စီမံကိန်းဟာ တရုတ်ရဲ့ ဒေသတွင်း ရေကြောင်းချဲ့ထွင်ရေး ရည်မှန်းချက်ကိုပြည့်ဝစေတဲ့ စီမံကိန်းလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့်လည်း အန္တိသမုဒ္ဒရာဒေသအတွက် တက်ရောက်ချဲ့ခြင်းမရှိပါဘူး။ တရုတ်က တော့ ခေတ်သစ် ပိုးလမ်းမ သတင်းချွန်နယ် (Belt & Road Channel) ကို တရုတ် - အင်္ဂလိပ် - အာရပ် ဘာသာစကား (၃) မျိုးနဲ့ ရှင်ဟွာ သတင်း ဌာနက ထုတ်လွှင့်နေပြီဖြစ်ပါတယ်။

ပိုးလမ်းမ စီးပွားရေးလမ်းကြောင်း အကောင်အထည်ပေါ်အောင် တရုတ်က ကြိုးစားတာဟာ မြန်မာပြည်လို့ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံမျိုးမှာ တရုတ်ပါဝင်တဲ့ အခန်းကဏ္ဍ ကြီးမားဖို့ဖြစ်စေပါတယ်။ အောင်မြင် ဖို့ ဆယ်စုနှစ်နဲ့ ချီပြီးကာ နိုင်ငံတယ်ဆိုပေမယ့် တရုတ်အစိုးရရဲ့ မဟာဗျူဟာ စီမံကိန်းကြီးဟာ မြန်မာအ တွက်လည်း အရေးကြီးလာမှာ မလွဲပါဘူး။

ပထဝီစီးပွားရေး လမ်းကြောင်းပေါ်မှာရှိနေတဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်ကကျောက်ဖြူရေနက် ဆိပ်ကမ်း ဟာ တရုတ်ရဲ့ မဟာဗျူဟာမြောက် နေရာတစ်ခုဖြစ်လာပါပြီ။ ဒီရေနက်ဆိပ်ကမ်းစီမံကိန်းကို တရုတ် အစိုးရပိုင် CITIC အုပ်စု ဦးဆောင်တဲ့ လုပ်ငန်းကြီးတွေကနေ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၇ ဒသမ ၃ ဘီလီယံ

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားပြီး တော့ တရုတ် ဘက်က ၈၅% လောက်အထိ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရဖို့ ကမ်းလှမ်းတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းတွေလည်းထွက် ပေါ်နေပါ တယ်။

မြန်မာအစိုးရဘက်ကတော့ ဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တစ်စုံတရာထုတ်ပြန်ထားတာ မတွေ့ရသေးသ လို လွတ်တော်မှာ ဆွေးနွေးတာ မျိုးလည်း မရှိသေးပါဘူး။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့မှာ ကျောက်ဖြူ အထူးစီးပွားရေး ဇုန်ကို လွတ်တော်က အတည်ပြုပြီးနောက် တစ်ရက် CITIC အုပ်စုက တင် ဒါ ရရှိခဲ့တာ ဖြစ်တယ်လို့သိရပါတယ်။ ပြည်သူလူထုက ဒီစီမံကိန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စိုးရိမ်နေတဲ့ အချိန်မှာ ပဲ သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်လက်ထက် လက်သိပ်ထိုး ပေးခဲ့တဲ့ နောက်ထပ် အကြီး စားစီမံကိန်းတစ်ခုလို့ဆိုရမှာ ပါ။

အထူးစီးပွားရေးဇုန် နဲ့ စက်မှုဇုန်

ရေနက်ဆိပ်ကမ်း စီမံကိန်းဆိုပေမယ့် ဒီအထဲမှာ အထူးစီးပွားရေးဇုန်အပြင်၊ စက်မှုဇုန်စီမံ ကိန်းနဲ့ အဆင့်မြင့် အိမ်ရာစီမံကိန်းတွေလည်း ပါဝင်နေပါတယ်။ အထူးစီးပွားရေးဇုန် စီမံကိန်း ကိုတော့ မြေဧက ၄၀၀၀ ကျော်အပေါ် တည်ဆောက်သွားမှာလို့ သိရပါတယ်။ ဇုန်အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ အတွက် မြေယာ သိမ်းယူမှုတွေ ရှိနေပြီး လူနစ်သောင်းလောက် အိမ်ယာနဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းတွေ ဆုံးရှုံးရ နိုင်တဲ့ အန္တရာယ်ရှိတယ်လို့ နိုင်ငံတကာ ဂျူရီလူကြီးမင်းများကော်မရှင် (International com- mission of Jurists) အဖွဲ့ကထုတ်ပြန် ထားပါတယ်။ တက်ကြွလှုပ်ရှား သူတွေကတော့ဒီစီမံကိန်းဟာ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု မရှိသလို ဒေသခံတွေရဲ့ အသံကို လျှက်လျှူ ရှုထားတဲ့ စီမံကိန်းဖြစ်တယ်လို့ ပြောဆိုနေကြပါတယ်။

အခွင့်အလမ်းလား၊ စိန်ခေါ်မှုလား

မြန်မာနိုင်ငံဘက်က စဉ်းစားရမှာကတော့ ကျောက်ဖြူရေနက် ဆိပ်ကမ်းနဲ့ အတူ အထူးစီးပွား ရေးဇုန် တည်ထောင်ရင် ဘယ်လို အကျိုးအမြတ်တွေ ရရှိနိုင်သလဲဆိုတာပါ။ CITIC Consortium ကရှယ်ယာရဲ့ ၈၅ % အထိ တောင်းခံထားတာဟာ မြန်မာနိုင်ငံကို သီရိလင်္ကာ နိုင်ငံလို့ ဖြစ်အောင် လုပ်ဆောင်နေတာလားဆိုတဲ့ စိုးရိမ်မှု တွေလည်း ရှိနေပါတယ်။ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံရဲ့ ပြည်တွင်းရေး ပဋိပက္ခအပေါ် အမြတ်ထုတ်ပြီး တရုတ်ကုမ္ပဏီတွေ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံရဲ့ လေဆိပ်နဲ့ ဆိပ်ကမ်းတွေကို ထိမ်းချုပ်ခဲ့တာတွေဟာ မြန်မာနိုင်ငံကို သတိပေး နေသလိုဖြစ် နေပါတယ်။ လက်ရှိအချိန်အထိ တရုတ် နိုင်ငံဟာ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အများဆုံးရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားတဲ့နိုင်ငံဖြစ်ပြီး စုစုပေါင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပမာဏ ၁၈ ဘီလီယံ ရှိနေတယ်ဆိုပေမယ့် တရုတ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု တွေဟာ ပဋိပက္ခ တွေကိုသာ အစဉ်အဆက် ဖန်တီး ပေးခဲ့ပါတယ်။

တရုတ်နိုင်ငံ CNICO Company က နှစ် ၃၀ စာချုပ်နဲ့ လုပ်ကိုင်ခွင့်ရထားတဲ့ တကောင်းတောင် နီကယ်စီမံကိန်း၊ သံယာတော်တွေအပါအဝင် ပြည်သူလူထုကို မီးလောင်ဖုံးနှိမ်နှင်းခဲ့တဲ့ လက်ပံတောင်း တောင်ကြားစီမံကိန်း၊ ဒေသခံတွေ နေရာပြောင်းရွှေ့ ပေးခဲ့ရတဲ့ မြစ်ဆိပ်စီမံကိန်း၊ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ပိုလွတ်တာ နှစ်နှစ်ကြာတဲ့တိုင် မြေယာခန့် သီးနှံလျော်ကြေး အလုံးစုံပြေလည်မှုမရနိုင်သေးတဲ့ ရေနံနဲ့ သဘောဝ ဓာတ်ငွေ့ ပိုက်လိုင်းစီမံကိန်း စတာတွေဟာ လတ်တလောဖြစ်ပျက်နေတဲ့ တရုတ်စီမံကိန်းတွေ ရဲ့ ဆိုးကျိုးတွေလို့ ပြောရင်မှားမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ကျောက်ဖြူရေနက် ဆိပ်ကမ်း စီမံကိန်းနဲ့ တွဲဖက်လုပ်ဆောင်မယ့် ကျောက်ဖြူ-ကူမင်း၊ ရထား လမ်း၊ ကားလမ်းနဲ့ ရေနံပိုက်လိုင်းသွယ် တန်းရေး Three in One စီမံကိန်း ကတော့ ချုပ်ဆိုထားတဲ့ MOU ကတော့ ပျက်ပြယ် သွားခဲ့ပြီးပြီလို့ သတင်းတချို့မှာဖော်ပြထားပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ပြီးခဲ့တဲ့ အပတ်က ထုတ်ပြန်တဲ့ Weekly Eleven News ဂျာနယ်မှာတော့ OBOR အတွက် တရုတ်နိုင်ငံအကူအညီ နဲ့ ဖောက်လုပ်မယ့် မြန်နှုန်းမြင့် ရထားလမ်း စီမံကိန်း အကြောင်းဖော်ပြထားပြီး၊ ဒီစီမံကိန်းဟာ မူဆယ် လားရှိုး၊ မန္တလေး၊ ရန်ကုန်၊ ဖော်လမြိုင် စတဲ့မြို့ကြီးတွေကို ဖြတ်သန်းသွားဖို့စီစဉ်နေပြီလို့ ဖော်ပြထားပါ တယ်။ လေ့လာသူတွေကတော့ OBOR စီမံကိန်းဟာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အချုပ်အခြာအာဏာကို ထိခိုက်နိုင် သလို နယ်နမိတ်ကိုပြောင်းပစ်နိုင်တယ်လို့ ဖေဖန်သုံးသပ် နေကြပါတယ်။